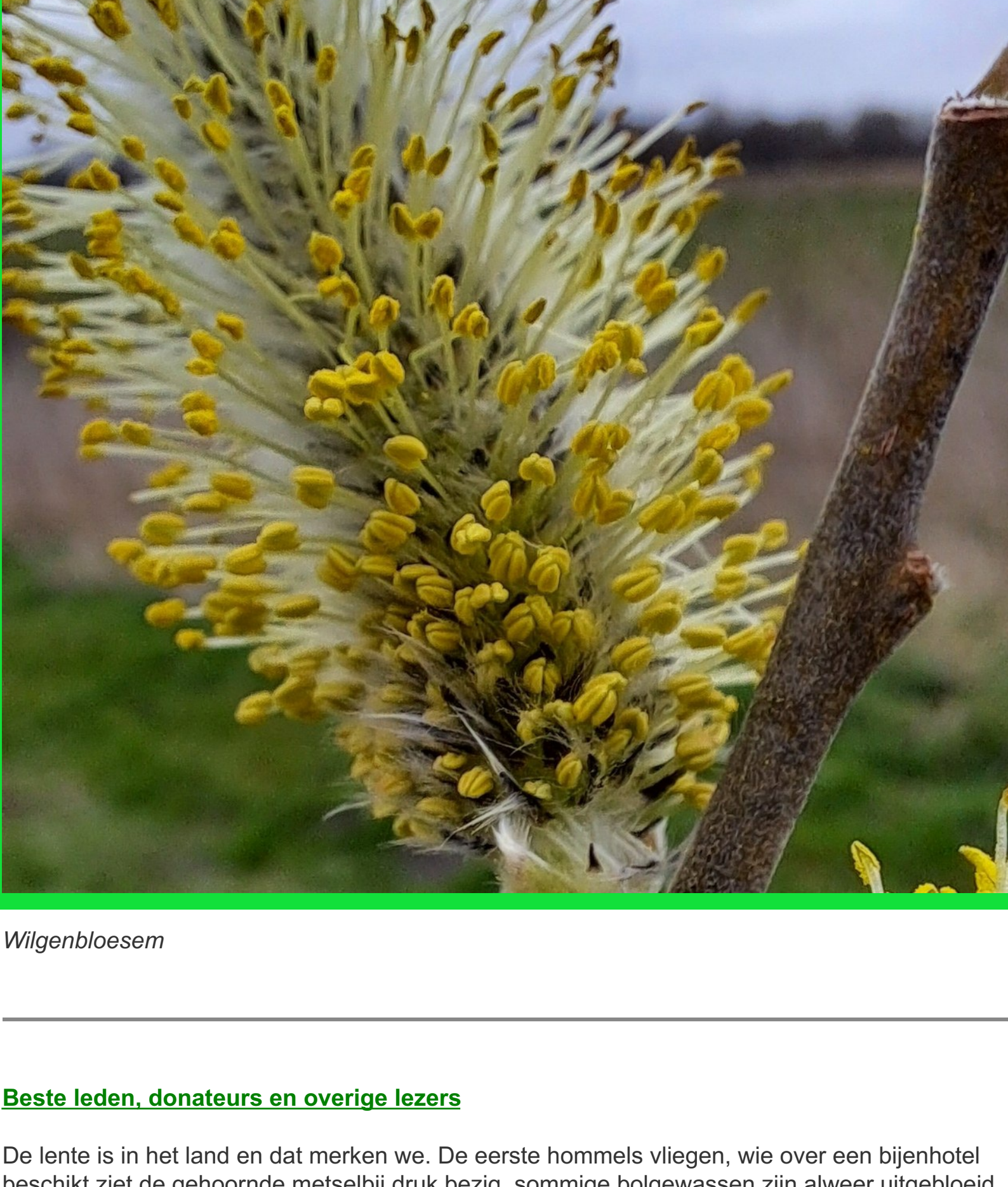

Maart-april 2023, Jaargang 4, Nr. 3

Wilgenbloesem

Beste leden, donateurs en overige lezers

De lente is in het land en dat merken we. De eerste hommels vliegen, wie over een bijenhotel beschikt ziet de gehoorde metzelbij druk bezig, sommige bolgewassen zijn alweer uitgebloeid en de vogels hebben het maar wat druk met elkaar het hof maken en nesten aanleggen. En binnenkort verschijnen de eerste blaadjes weer aan bomen en struiken. Het kriebelt om weer naar buiten te gaan en hoewel we het allemaal weten, toch nog even een aantal regels die juist in deze periode extra van belang zijn. **Blijf op de paden, hond aan de lijn en laat geen afval achter.** Daarmee houdt je rekening met kwetsbare dieren in natuurgebieden.

De gevolgen van verstoring in de natuur zijn juist in het voorjaar groot en hebben effect op parende, broedende, barendende of zogende dieren. Die verstoring komt door loslopende honden, mensen die van het pad af gaan en plekken betreden waar dat niet mag. Maar ook afval dat bezoekers achterlaten in de natuur is een probleem omdat bijvoorbeeld vogels de rommel gebruiken in hun nest waar kuikens in verstrikt kunnen raken. Niet iedereen beseft wat hun gedrag betekent voor de natuur en waarom de regels in de natuur er eigenlijk zijn. Het gevolg van verstoring is dat vogelsoorten die op de grond broeden worden verjaagd en hun kuikens niet overleven, jonge reekalfjes worden verstoten, hazen raken in de stress of dassen worden verstoord bij hun burcht waardoor ze hun hol niet meer uit durven om voedsel te halen voor hun jongen. "Iedereen is van harte welkom in de natuur maar bedenk dat we als mensen te gast zijn in 'het thuis' van planten en dieren".

Voordat we naar de foto's van deze keer gaan, graag herinneren we u aan de Algemene Leden Vergadering die op 12 april (*niet 19 april zoals bij een enkeling nog in de agenda staat*) wordt gehouden. U bent van harte uitgenodigd.

Hartelijke groet,
uw afdelingsbestuur

Hoe goed kent u de streek? De foto's van de vorige keer:

In onze fotorubriek 'Hoe goed ken jij je streek' eerst weer de oplossing bij twee foto's uit de vorige Nieuwsbrief.

Foto 1
De Lettelberterpetten op een wat mistige vroege ochtend.

Foto 2
Zuidhorn 5, Niekerk 10, Den Horn 2 en Hoogkerk ook 2 km.
Inderdaad, zoals sommigen al hadden geraden, dan ben je bij Nieuwbrug.
In dit geval passeer je de brug komend vanuit Hoogkerk.

Meer achtergrondinformatie bij bovenstaande twee foto's vindt u op onze website.
U vindt het via de link: <https://www.ivn.nl/afdeling/ivn-westerkwartier-eo/ken-je-eigen-streek/>

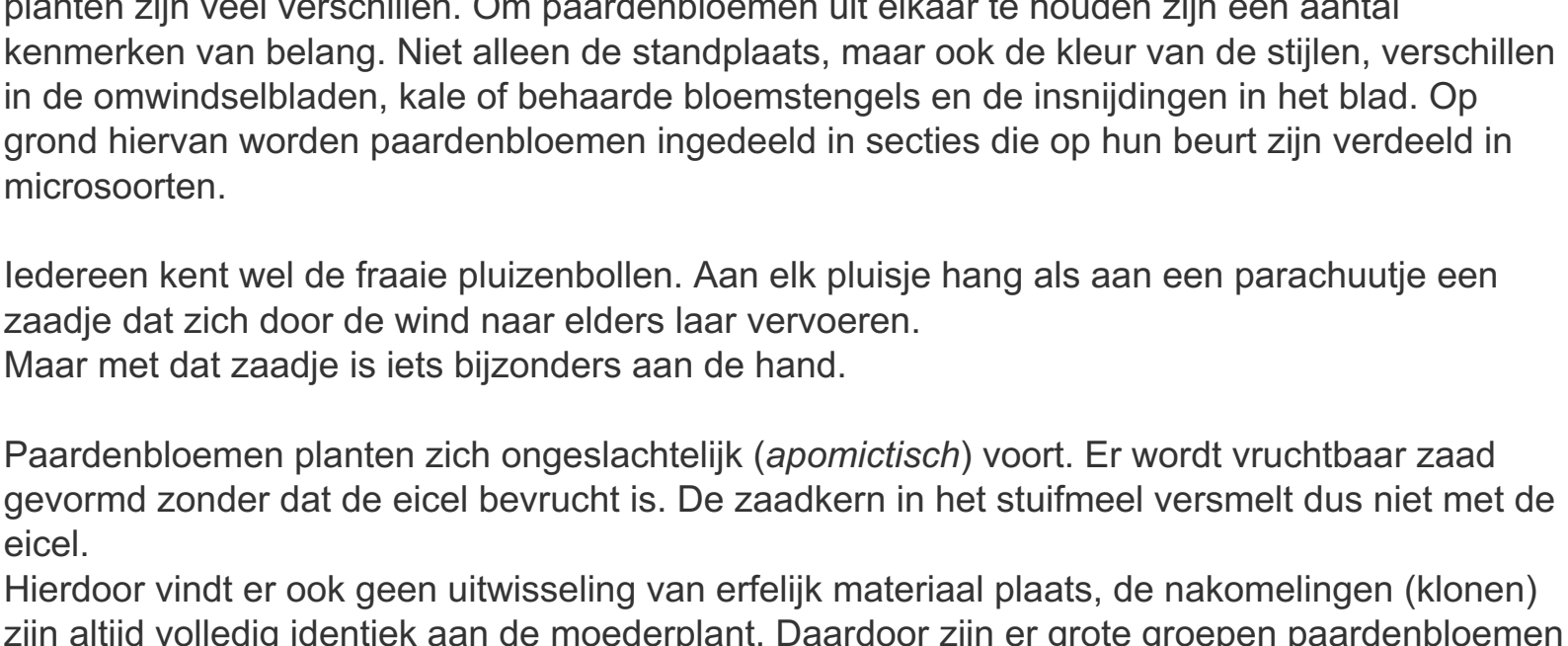
Hoe goed kent u de streek? Hierbij de nieuwe foto's.

Onderstaand opnieuw twee foto's, beide gemaakt in het Westerkwartier.

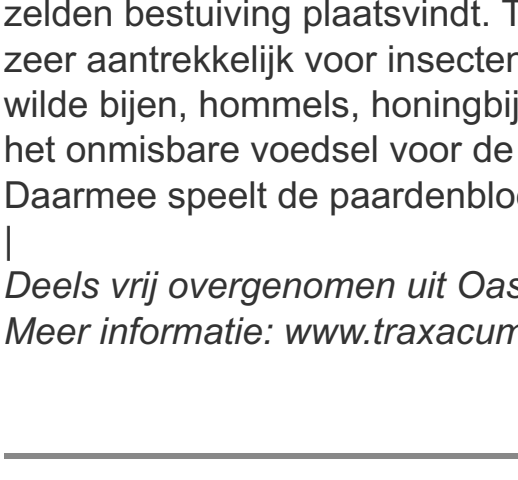
Foto 1
Waar staat deze uitkijktoren ?

Foto 2
Links naast het pad en de sloot ligt een heel bijzonder 'dijkje'.
Waar ?

Mail uw antwoord op deze nieuw gefotografeerde plekken, naar:
ivnwesterkwartier eo@gmail.com

De Paardenbloem

"Waar paardenbloemen bloeien groeit geen gras". Deze uitspraak van een agrarisch ondernemend schoonzusje bevat een waarheid als een koe om maar in veeteeltermen te blijven.
Nog even en ze bloeien weer volop met hun finalespel van weg zwevende zaadjes.

Paardenbloemen kent iedereen en veel kinderen hebben al jong geleerd om de pluizige bollen uit te blazen. "Blaasbloempjes" noemde mijn dochter ze ooit.
Juist omdat ze zo alomtegenwoordig en bekend zijn -zelfs op de meeste stenige plaatsen vinden ze wel een plekje- zien we ze wel maar tegelijk ook weer niet.

Juist die doodgewone paardenbloem kent echter nog heel veel geheimen. Tussen de onderlinge planten zijn veel verschillen. Om paardenbloemen uit elkaar te houden zijn een aantal kenmerken van belang. Niet alleen de standplaats, maar ook de kleur van de stijlen, verschillen in de omwindselbladen, kale of behaarde bloemstengels en de insnijdingen in het blad. Op grond hiervan worden paardenbloemen ingedeeld in secties die op hun beurt zijn verdeeld in microsoorten.

Iedereen kent wel de fraaie pluizenbollen. Aan elk pluusje hang als aan een parachute een zaadje dat zich door de wind naar elders laar vervoeren.
Maar met dat zaadje is iets bijzonders aan de hand.

Paardenbloemen planten zich ongeslachtelijk (*apomictisch*) voort. Er wordt vruchtbaar zaad gevormd zonder dat de eicel bevrucht is. De zaadkern in het stuifmeel versmelt dus niet met de eicel.
Hierdoor vindt er ook geen uitwisseling van erfelijk materiaal plaats, de nakomelingen (klonen) zijn altijd volledig identiek aan de moederplant. Daardoor zijn er grote groepen paardenbloemen die genetisch nauwelijks van elkaar verschillen en deze worden microsoorten genoemd.
Toch vindt heel af en toe ook geslachtelijke voortplanting via kruisbestuiving plaats.
De plant die uit zo'n zaadje voortkomt is genetisch afwijkend en kan leiden tot een nieuwe microsoort die zichzelf achtereenvolgens weer ongeslachtelijk verder verspreidt.

Strikt genomen heeft de paardenbloem dus geen stuifmeel of nectar nodig omdat er geen of zelden bestuiving plaatsvindt. Toch leveren ze wel een groot deel van de voedselbron voor insecten. In weilanden (en in gazon!) worden de bloemen bezocht door wilde bijen, hommels, honingbijen, kevers en vlinders. En deze insecten zijn op hun beurt weer het onmisbare voedsel voor de kuikens van weidevogels als de grutto en de Kievit.
Daarmee speelt de paardenbloem dus een belangrijke rol in de biodiversiteit.

Deels vrij overgenomen uit Oase, Nr. 129, lente '23
Meer informatie: www.traxacumnederland.nl

Activiteit uitgelicht!

IVN hartje-winter-activiteit met de Scharrelkids op het crossterrein van Trimunt op zondag 19 februari 2023.

De benaming klopt niet goed meer want het voorjaar hangt deze dag al in de lucht, dus het winterbos is bijna een lentebos geworden. Het voorlopen was op de maandag daarvoor, daarbij verkenden we als begeleiders de route en kozen de plekken voor de diverse activiteiten. Het is een gezins-activiteit, dus de meekomende volwassenen gaan ook meedoen met de spellen. We lopen langs het oorlogsmonument, de wichterboom en de motorcrosskantine waar we a.s. zondag als groep een versnapering krijgen aangeboden. Er is terplekke weinig onderhoud, daarmee wordt het een uniek stukje bos. Ook is het terrein op veel

plaatsen nogal zanderig, met duidelijke diersporen.

De zondagmiddagwandeling met een groep van 18 wandelaars – waaronder 9 kinderen - is goed verlopen. De hazelaar viel op in en rond het bos, omdat de katjes van deze tweehuizige plant al volop in bloei stonden. De rode bloempjes kwamen ook al tevoorschijn. Verder stond de tocht hoofdzakelijk in het teken van de mol. Er waren ook overal molshopen te zien, en wel in verschillende grondsoorten, zoals zand of humusrijke grond. Met een masker op werd langs een touw gelopen om de mol te imiteren. Er werden verhaaltjes verteld over het leven van de mol. De mol is een nuttig dier omdat de molle gangen zuurstof in de grond brengen en door de mol ook ongewenste wortelgroei wordt beperkt. Andere spellen zoals bomendans, memory, mikado en boter kaas en eieren met gezochte voorwerpen uit de natuur vielen vooral bij de kinderen in de smaak.

Tekst en foto's: Laura Gall

Expertmeetings Stichting Steenbreek

Stichting Steenbreek organiseert in 2023 maandelijks een gratis online expertmeeting.
In drie kwartier tijd wordt u door een expert bijgepraat over een actueel onderwerp. De items die aan bod komen zijn divers en gericht op professionals, maar ook toegankelijk voor andere geïnteresseerden.

Het programma t/m juni ziet er als volgt uit:

- 18 april 15.45-16.30 Maai mei Niet
- 23 mei 15.45-16.30 Groene Buur
- 27 juni 15.45-16.30 Watervriendelijke, maar muggenvrije tuin

Meld je aan via [deze link](#) en kies bij welke online meetings je aanwezig wilt zijn.
Bekijk [hier](#) eerdere meetings terug

Activiteitenoverzicht

Als laatste ook in deze Nieuwsbrief kort aandacht voor onze activiteiten in de komende periode.

Wekelijks wandelingen op dinsdag- en woensdagochtend van 9.30 uur - ca. 11.30 uur
12 april ALV, 19.30 – 22.00 uur, CazemierBoerderij Tolbert
15 april Trek- en weidevogels bij De Dijken – Bakkerom 9.00-11.30 uur.

Max 15 deeln.

16 april Excursie weidevogels Surhuizermieden
19 april Ouder en Kind café Zuidhorn, 10.00-11.30 uur (besloten)
22 april Voorjaarsbloemen en Stinsenplanten -Zuidhorn
23 april Stoeplantenwandeling Leek, 13.30 uur
28 april Excursie Lauwersmeer, 10.00-12.30 uur

Max 15 deeln.

03 mei Eten uit de natuur - NDCE/IVN/GL
12 mei Nationale vogelweek Exc. Lauwersmeer 10.00-12.30

Max 20 deeln.

18 mei Weidevogelfietstocht of dauwtrap-vogelwandeling, start 9.00 of 6.00 uur
N.B.: Bij maximum aantallen geldt opgave vooraf en Vol is Vol.
Opgave voor 12 mei loopt via Vogelbescherming-Nationale vogelweek

Informatie over al deze activiteiten en meer kunt u uitgebreid terugvinden op onze website.
Zie hiervoor: <https://www.ivn.nl/afdeling/ivn-westerkwartier-eo/activiteiten/>

Vingerhelmbloem

Alle foto's H.de Meijer, tenzij anders vermeld.

Facebook

Website

Deze e-mail is verzonden naar [{{email}}](#). • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw gegevens [inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u ivnwesterkwartier eo@gmail.com toe aan uw adresboek.